

Еко-апликации – позитивни примери од пракса

Во текот на месец февруари 2022 година, Институтот за добро управување и евроатлантски перспективи спроведе фокус групи со млади луѓе од земјите кои се дел од иницијативата „Отворен Балкан“ - Албанија, Македонија и Србија.

Во прилог кратка листа на предлог апликации кои младите најчесто ги даваа како предлог или пример кој властите на централно и локално ниво треба да ги следат и применат во регионот како позитивни практики:

#Апликации развиени од владите на различни држави

BlaBlaCar

Апликација за заедничко користење е-автомобил и делење на трошоците за пат која е достапна во 22 земји, од кои речиси сите се во Европа и Латинска Америка. Компанијата не поседува никакви возила; функционира како брокер и добива провизија (помеѓу 18% и 21%) од секоја резервација. Во април 2021 година, BlaBlaCar собра 115 милиони долари. Оваа апликација е многу добра за оние кои живеат во многу населени области, тоа е одличен начин за заштеда на пари и намалување на емисиите на јаглерод.

Извор: <https://blog.blablacar.co.uk/>

Snap Send Solve – Нов Зеланд

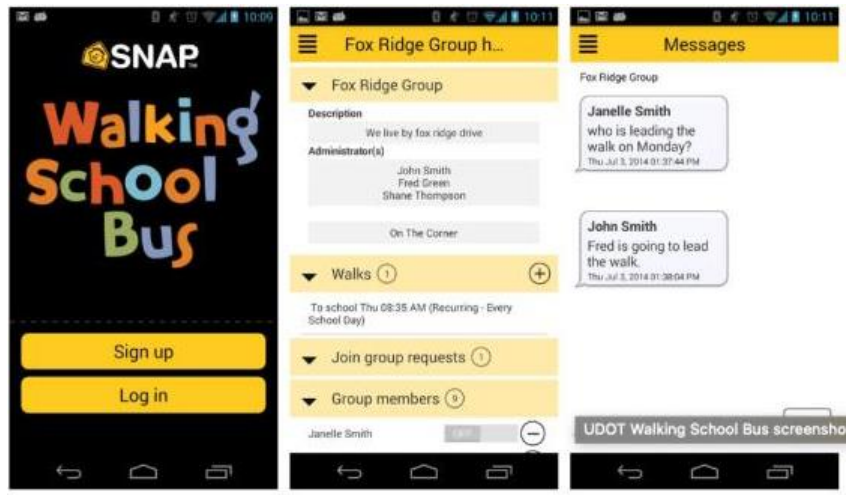
Владата на Нов Зеланд ја осмисли апликацијата Snap Send Solve која нуди неверојатни дигитални можности. Корисниците на апликацијата можат да пријават локални проблеми – различни теми, од нелегално паркирање до дупки на улиците и тротоарите, фрлен смет, па се до напуштени автомобили. Сето ова можат да го сторат за помалку од 30 секунди. Уште во 2019 година, преку апликацијата биле примени 45.700 пријави, што е најголемиот рекорд. Во моментот, содржината на апликацијата е достапна и низ градовите ширум Австралија.

Извор: <https://www.snapsendsolve.com/>

UDOT Walking School Bus, Јута, САД

Оваа дигитална апликација на родителите во државата Јута во САД им овозможува да креираат или да се приклучат на групи за пешачење во различни основни училишта, односно претставува напредна алатка која им дава можност да го креираат и планираат патот на своите деца до училиштата и назад до домот. Апликацијата овозможува да се доделуваат родители на групи на деца кои ќе ги придружуваат на патот до и од училиштата, можност за разговор и поврзување и најважно, ги известува родителите кога нивните деца ќе стигнат безбедно на училиште. Покрај тоа, со можноста за автоматско пресметување на оддалеченоста од домот до училиштето за секој ученик, апликацијата истовремено го мери и вкупниот број на изодени километри од страна на родителите и учениците во целата земја, дава проценка на вкупниот број на согорени калории, како и придонесот за загадување на воздухот. Оваа апликација е финансирана во рамки на SNAP програмата на Министерството за сообраќај на државата Јута (UDOT).

Извор: [Walking school Bus App](#)

#Еко-френдли апликации за решавање проблеми на локално ниво

[Love Clean Streets – Велика Британија](#)

Преку оваа апликација корисниците може да пријават графити, дупки, напуштени автомобили, кучешки хаос и многу повеќе од наведените проблеми од списокот на категории. Поддржана од Keep Britain Tidy, Keep Scotland Beautiful и Keep Wales Tidy ова е одличен начин да пријават еколошки проблем и поднесокот да биде испратен до вистинските луѓе. Оваа апликација придонесува кој заштита и унапредување на животната средина, преку пријавување на проблемот.

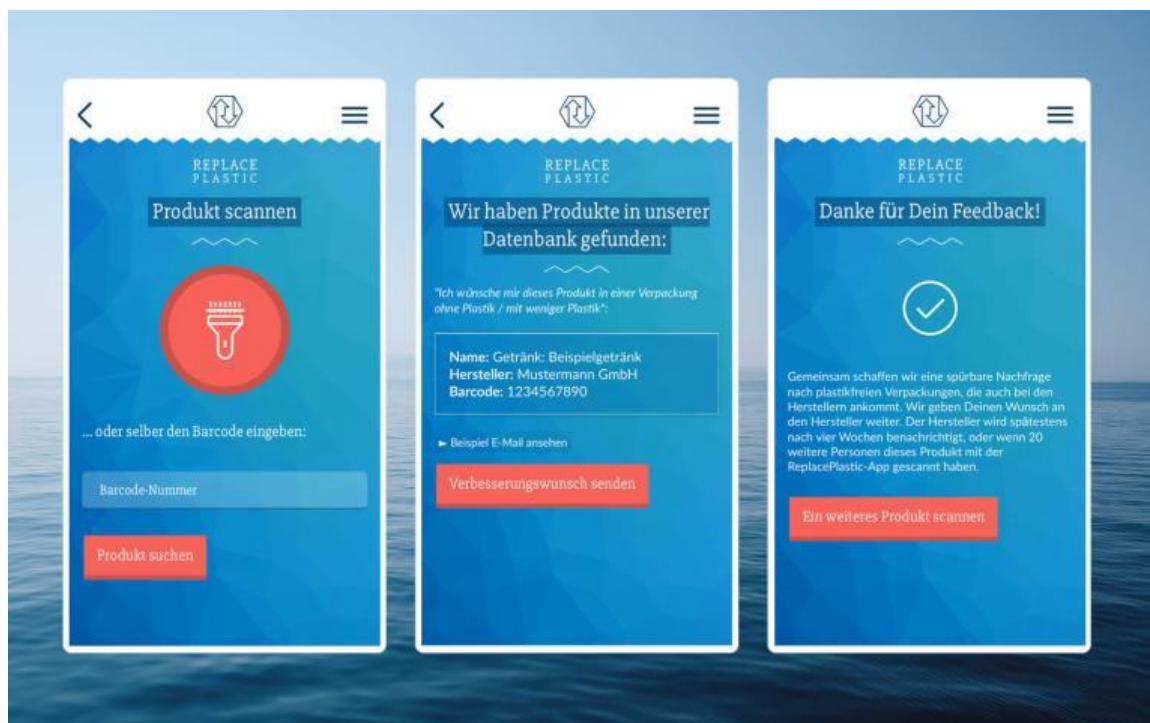

Извор: [Windows Phone Central](#)

#Апликации за рециклирање/еко-пакувања

[Replaceplastic – Германија.](#)

Оваа апликација има за цел да придонесе кон намалена употреба на пластика за пакување. Само со скенирање на бар-код на производ за кој купувачот смета дека во процесот на пакување е искористено повеќе од потребно пластика, самата апликација ви нуди други одржливи алтернативи за пакување. Дополнително се појавува и е-маил формулар со кој во само неколку чекори можете да ја контактирате директно самата компанија. Кога компанијата би добила повеќе препораки за одреден продукт, логично би било да го промени пакувањето за тој продукт, затоа што купувачите би преминале кон понудените поодржливи алтернативи.

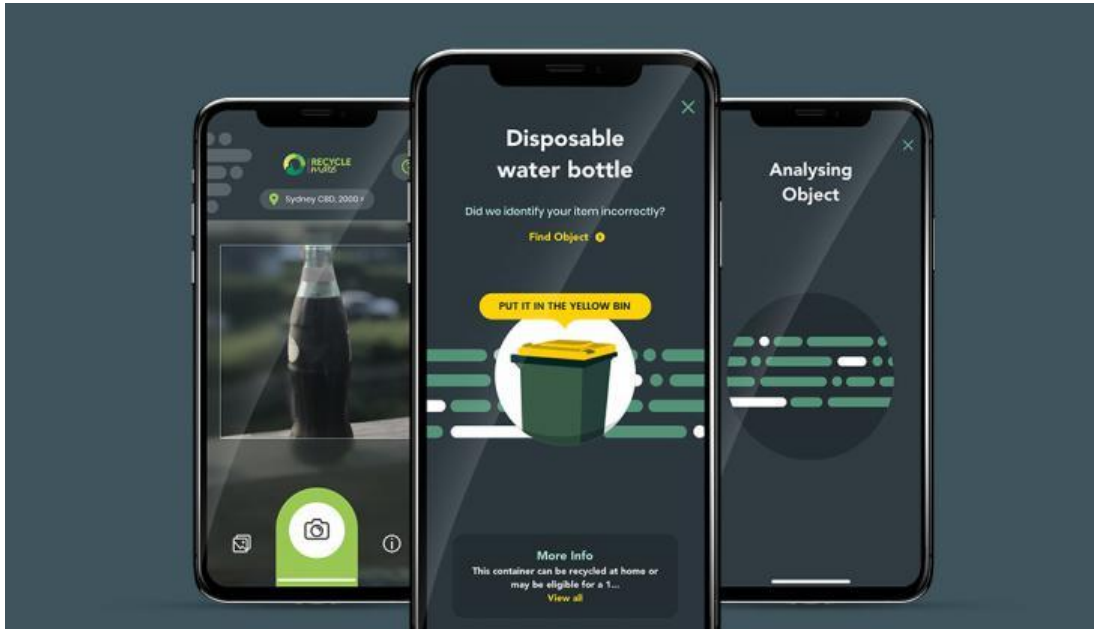

Извор: <https://gexsi.com/about/en/project/app-against-plastic-waste/>

[Recycle Mate, Австралија](#)

„Recycle Mate“ е првата австралиска дигитална апликација за рециклирање преку препознавање на фотографија. Едноставно го скенирате бар кодот на производот и апликацијата сама ви покажува во која канта, односно во кој тип на отпад треба да се фрли. Оваа иновативна апликација користи најсовремена технологија на вештачка интелигенција за откривање на стотици различни предмети и на тој начин помага каде и како правилна да се рециклира отпадот низ цела Австралија. Решенијата на предизвиците кои ги опфаќа оваа дигитална апликација се: едукација на тема

рециклирање и правилно користење на националните и локални напори кои властите ги вложуваат преку јавните буџети.

[Извор: Recycle Mate App](#)

[iRecycleApp, САД](#)

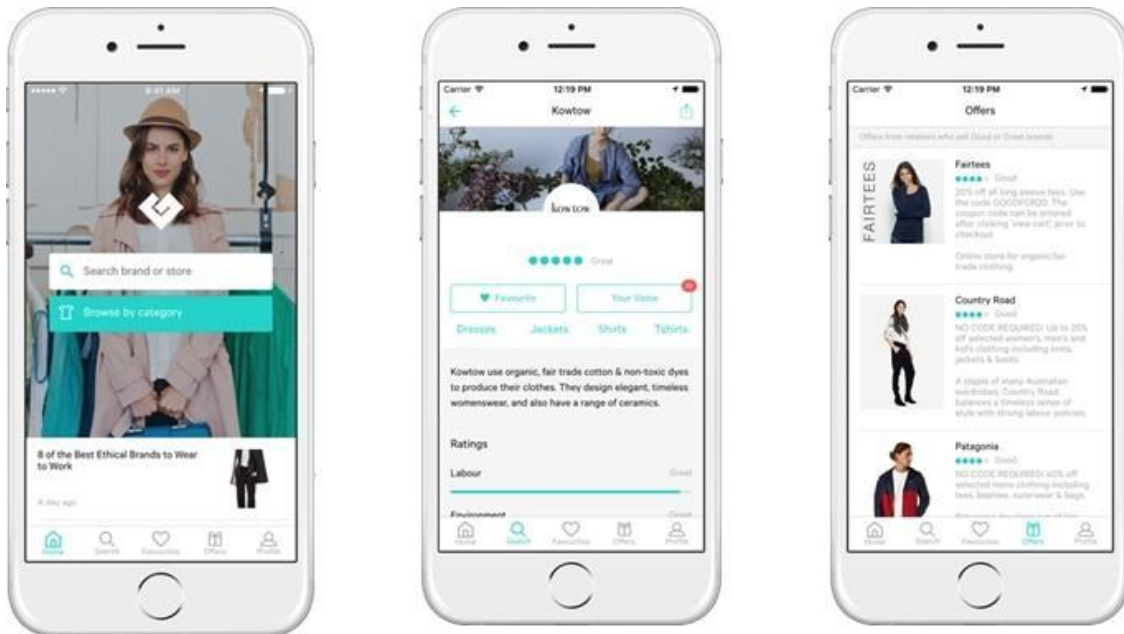
Апликацијата „iRecycle“ им помага на нејзините корисници да ги лоцираат местата и објектите кои прифаќаат специфични предмети со цел нивно рециклирање. Исто така, нуди неверојатни 1,5 милиони начини за рециклирање преку 350 видови материјали, вклучувајќи и отпад кој тешко се рециклира како што се батерии, апарати за гаснење на пожар, фрижидери, очила... Дигитална апликација е во сопственост на „Earth911“, е бесплатно достапна за корисниците и создадена со цел на луѓето да им помогне во целокупниот процес. Во моментав е достапна во САД.

[Извор: iRecycle Mate App](#)

GoodOnYou

„GoodOnYou“ е дигитална апликација за одржлива мода која врз основа на податоци добиени од реномирани организации како што се Greenpeace i Carbon Trust, оценува повеќе од 2.000 брендови на скала од 1 до 5 според нивниот етички придонес. Апликацијата ги зема предвид факторите како што се условите за работа, безбедност и употреба на производи од животинско потекло. Таа дава можност за секој свој корисник/чка лесно да го провери влијанието на своите омилените модни брендови на различни важни прашања. Оваа апликација се користи со цел да се откријат поеколошки алтернативи во модната индустрија, како и да се добиваат ексклузивни понуди од најдобрите или најомилените брендови. Целта е да се искористи моќта на потрошувачите преку испраќање на пораки до брендovите и на тој начин да ги поттикнат да работат поодговорно и поодржливо.

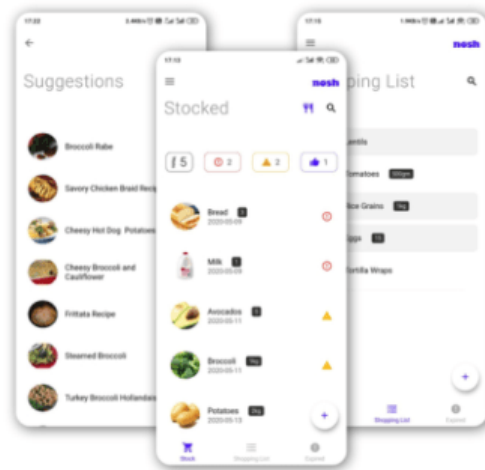

Извор: [Good On You app](#)

#Апликацији за намалување на фрлање вишок храна

[Nosh-Ирска](#)

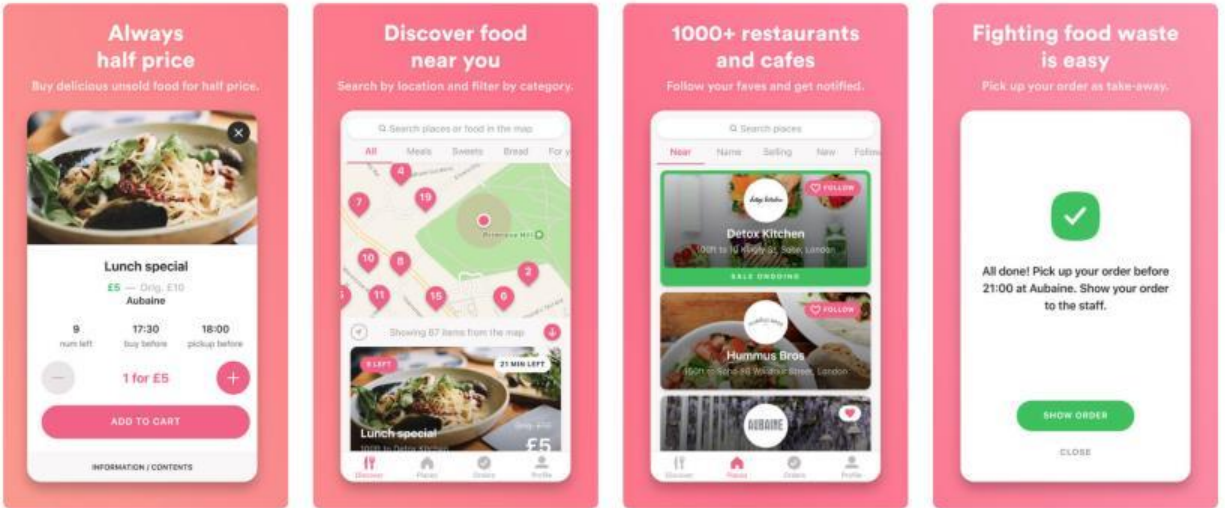
Со скенирање на бар-кодот на производот или со внесување на податоци, ќе добиете информација до кога ви е рокот на траење на производите. Nosh помага и доколку сте купиле повеќе храна од потребното. Корисникот само треба да ги внесе состојките на залиха и апликацијата ви нуди фантастични комбинации со тие состојки.

[Извор: Nosh app](#)

[Карма - Шведска](#)

Карма е шведска компанија за отпадоци од храна и преку својата истоимена апликација Карма „спасува“ храна од ресторани, продавници за храна и фарми. Идејата е да се спасат вишоците на залихи на храна, а придобивката е плаќањето на половина цена. Има над 4.300 продажни места кои го продаваат вишокот храна на апликацијата Карма во Шведска, 1.800 во Велика Британија и 1.000 во Франција. Опсегот е од модерни ресторани до места за брза храна.

Извор: [Liquid Barcodes](#)

Wise Up on Waste

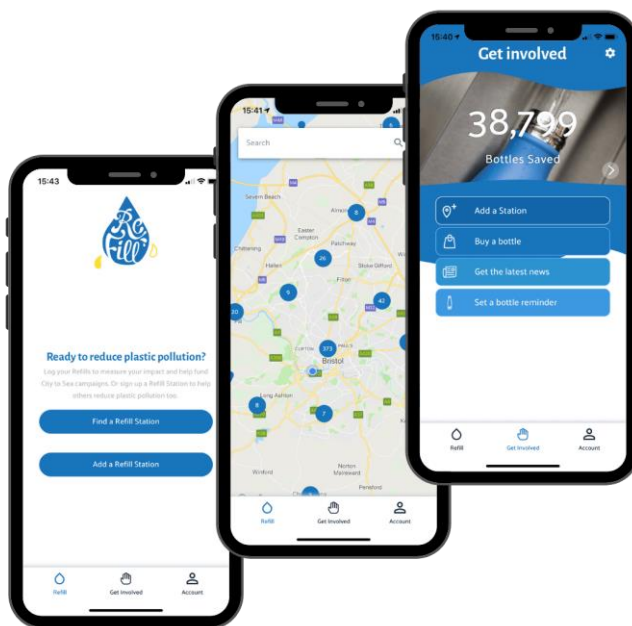
Апликација која активно функционира во Данска, Норвешка, Шведска, Велика Британија и Шпанија е наменета само за готвачи, но е добра за намалување на отпадот од храна. Им помага на готвачите да го следат видот на создадениот отпад (расипување, подготовка или клиент) по оброк (појадок, ручек или вечера). Анализата им помага да работата на намалување на отпадот од храна, а со тоа и да заштедат со тек на време.

Извор: [Apkpure.com](#)

Refill – Велика Британија

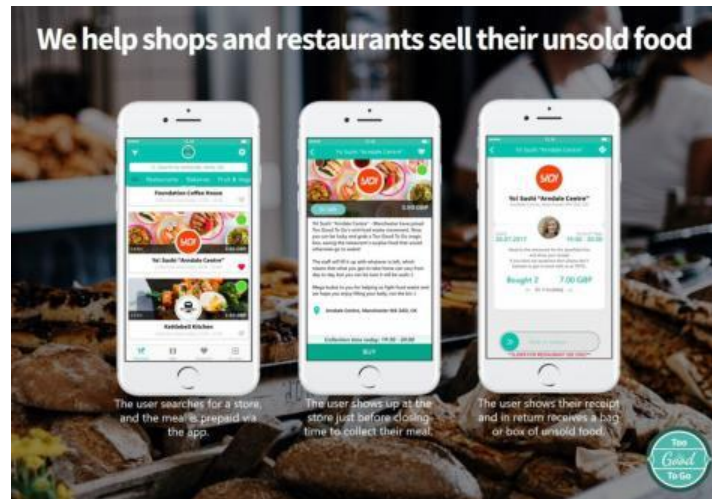
Во Велика Британија се купуваат многу шишиња вода, па со оваа апликација можете да ја најдете најблиската станица за полнење вода за да можете да го наполните вашето шише за повеќекратна употреба каде и да сте. Меѓу придобивките корисникот добива бесплатно полнење на минерална вода, на апликацијата може да најдете обележани фонтани во вашата близина, а обележани се и места за кафе и напитки кои даваат попуст доколку си донесете своја чаша, а конечно се намалува и користењето на пластика.

[Извор: Refill App](#)

To good to go – Данска

Користењето на апликацијата овозможува да ги спасите Surprise bags (торби со изненадување) полни со вкусна, вишок храна од бизниси во ваша близина. Функционира многу едноставно: Се пребарува на картата на која можете да најдете ресторан, кафуле или продавница во ваша близина што има непродадена храна која може да ја купите а само £2/2€. Нарчката се подигнува во точно утврдено време од местото во кое ја направиле истата.

[Извор: To good to go](#)

Green Choice, GLOBAL

GreenChoice претставува бесплатна апликација која на корисниците им овозможува најлесно да ги купат најдобрите и најомилени прехранбени производи кои истовремено имаат позитивно влијание врз животната средина, а истовремено нуди заштеда на време и пари. Апликацијата има персонализиран пристап, односно секој корисник/чка ги внесува основните податоци и даваат вредност на набавката, преференците во исхраната, алергии на храна или осетливост на одредени состојки... Оваа дигитална апликација да можност и за споредба на цените на производите во продажните места, како и онлајн, истовремено нудејќи персонализирани предлози во исхраната. GreenChoice вклучува повеќе од 340 илјади различни прехранбени производи и пијалаци охрабрувајќи ги своите корисници да се хранат здраво и да купуваат на одржлив начин за себе и целата планета.

[Извор: Green Choice](#)

#Еко-апликации за заштита на воздух

[Bikemap](#)

Апликација која се користи во Македонија и земјите ширум светот, со која се поттикнува користење на велосипед како превозно средство. На апликацијата има приказ на обележани велосипедски патеки преку впишување на точката од-до. Ова придонесува кон намалено користење на автомобили, а со тоа и кон намалување на загадувањето на воздухот.

[Извор: Bikemap app](#)

[Air by Plume](#)

Оваа апликација ви дава прогнози за нивоата на загадување на воздухот во вашата област, а нуди и мапи за загадување од улица по улица во живо за главните урбани области во светот и детални информации за тоа како квалитетот на воздухот ќе се развива во следните 72 часа - исто како временска прогноза. Вклучува сателитски снимки, атмосферски симулации, збирки податоци за сообраќај и емисии, сите заедно за да ви ги дадат најточните информации за квалитетот на воздухот на местото на кое се наоѓате.

Извор: Air by Plume Screenshot

Geco air: air quality and mobility – Франција

Geco air е придружник за мобилност што овозможува да се намали загадувањето. Помага и дава совети за подобрување на стилот на возење и во стекнувањето на добри навики. За време на некое патување со инсталираната апликација за воздух Geco, автоматски се открива и се проценува загадувањето, без оглед на видот на транспорт. Апликацијата визуелно покажува и дава совет како да се постапи за да се подобри квалитетот на воздухот кој сте го загадиле. Ги пресметува штетните честички во воздух кои сте ги предизвикале, ве информира за квалитетот на воздухот и дава прилагодлива временска прогноза за вашите патувања.

Извор: [Geco App](#)

[Waze Carpool – Израел.](#)

Апликација за заедничко користење на возило, со што се намалува метежот по улиците и загаденоста на воздухот, а истовремено придонесува кон штедење. Целна група се претежно сите вработени кои на работа одат со автомобили, како и сите други кои сакаат да придонесат за намалување на загадувањето.

Извор: Waze Carpool

#Едукактивни еко-апликации

Sustainability aware, Europe

Sustainability Aware претставува серија на едукативни апликации усогласени со наставните планови и програми кои се создадени со цел да ги информираат и поттикнат акција кај децата за тоа како начинот на животот на секој човек влијае на планетата Земја. Оваа серија на апликација се наменети за деца на возраст помеѓу 8 и 12 години. Со својата интересна содржина, овие дигитални алатки ги претвораат монотоните, теоретски научни теми во содржини кои се интересни за децата на оваа возраст. Секоја од нив им покажува на децата-корисници на оваа дигитална апликација како можат активно да учествуваат во водењето на целиот свет кон одржлива иднина.

[Извор: Sustainability aware](#)

[Oroeco, Сан Франциско, САД](#)

„Oroeco“, апликација која е креирана од истоимената компанија со седиште во американскиот град Сан Франциско, може да им помогне на поединците да ја следат сопствената емисија на јаглероден диоксид. Апликацијата пресметува врз основа на личните дневни одлуки и начин на живот, вклучувајќи набавки за домот, избор на храна, потрошувачка на енергија и патувања. Оваа дигитална апликација има за цел да ја подигне свеста за влијанието на секоја личност врз климатските промени, глобалното затоплување и другите негативни еко појави.

[Извор: Fast Company](#)

[EcoAction Trumps, UK](#)

Eco-Action Trumps е игра која може онлајн да се игра со пријателите. Различни типови на еколошки акции се претставени на различни карти, а играчите бираат десет професии со кои би сакале да се занимаваат. Нивните противници во играта бираат од останатите карти. По ова апликацијата издава збирен резултат кој го претставува вкупното влијание на избраната професија на животната средина. Победуваат играчите со најголем резултат, а оваа дигитална апликација е уште еден начин за подигнување на јавната свест базиран на едукација преку забава и мотивација на тема екологија, односно позитивна примена на дигитализацијата во насока на зачувување на здрава животна средина.

Извор: Greenappsweb

JouleBug

„JouleBug Enterprise“ е апликација која нуди повеќе опции за правилно еколошко однесување на корисниците. Независно од типот на еко акција која сакате да го покренете, постојат многу предизвици кои ги мотивираат поединците, колективите или целата организација да истите ги исполнат. JouleBug дава совети за одржливост, најнови вести за одржлив развој и акции, како и пристап до локални еко предизвици. Овозможува штедење на пати, како и градење на пољубезен однос кон планетата Земја.

Извор: JouleBug